

DRUŽINA - MAREC

I. ZA KATEHETA

1. Razmišljanje o temi:

V sodobnem času je ideal družine, ki jo po naravnem zakonu sestavljajo mati, oče in otrok precej na prepihu. Novi družinski zakonik buri precej duhov in spodkopava naravni in etični čut v sodobnem človeku in kristjanu.

Otroci v svojem srcu in mišljenju nosijo še povsem nepopačeno podobo o naravni družinski skupnosti, a jim slednjo skuša družba v kateri živimo velikokrat popačiti in tisto kar je naravno skuša narediti za nenaravno ali pa za izjemo in odstopanje. Družine, kjer so starši danes še poročeni in tudi partnerske skupnosti, kjer v skupnosti živita dva človeka različnega spola in imata otroke so danes postavljene kot nenaravne in žal nenormalne skupnosti.

Zato je naloga nas katehetov, da otroke opogumljamo in spodbujamo, da ohranijo podobo družine kot jo čutijo, da je pravilna in da se zanjo upajo tudi besedno zavzeti (glede na starostno stopnjo in sposobnosti otroka).

Prav tako je naša naloga, da z ljubeznijo in spoštovanjem govorimo o družini in jo predstavljamo kot povsem naravno skupnost oseb različnega spola, katerim se kot posledica izkazovane ljubezni in božjega ustvarjalnega dotika, podarja novo življenje – otrok.

Pri govoru o družini pa vendarle ne pozabimo, na senzibilnost in čutenje do otrok, ki ne živijo v »popolni družini«, pa ni pomembno iz kakšnega razloga. Povejmo jim naše razloge in nikar ne žalimo ali ne bodimo nespoštljivi. Spodbudimo jih k temu, da imajo možnost, da bodo svoje življenje in družino lahko osnovali na drugačnih temeljih kot jih imajo sedaj; odločitev o njihovi družini je v njihovih rokah.

Sveta družina, ki jo dajemo za ideal in vzor pa naj bo slednje prav po odnosih, ki so vladali v njej. Izpostavimo ta vidik svete družine in pokažimo, da tisto kar gradi človeka kot osebo in kar gradi človeštvo so prav pristni, ljubeči in iskreni medčloveški odnosi.

Ob tovrstnem razmišljanju mi na misel prihajajo besede blaženega Slomška: »Kdor hoče prav srečno živeti, mora modro glavo pa žlahtno srce imeti.« Ohranimo žlahtno srce in prosimo Gospoda za modrost, da bomo znali veroučencem približati prave vrednote.

2. Iz življenja blaženega A.M. Slomška – 3. del:

Po končanih začetnih šolah na Ponikvi in glavnih šolah v Celju, se je vpisal v zimski gimnazijski tečaj v Ljubljani ter poletni gimnazijski tečaj v Senju in Celovcu, kjer je končal tudi bogoslovje. V času študija v Ljubljani se je spoznal s kasnejšim slovenskim pesnikom Francetom Prešernom. Po končanem študiju je bil posvečen v mašnika 8. septembra 1824. Novo mašo je daroval v Olimju, kjer ga je, kot je materi obljubil, še vedno spremljal in podpiral njegov nekdanji kaplan Jakob Prašnikar.

Kot kaplan je Slomšek delal pri Sv. Lovrencu na Bizeljskem (1825-1827) in v Novi cerkvi pri Vojniku (1827-1829). V obdobju, ko je bil kaplan je organiziral nedeljske šole. Leta 1829 ga je škof Franc Ignac Zimmermann postavil na mesto spirituala v semenišču v Celovcu.

Slomšek je imel rad domač materni jezik in k tej ljubezni in ponosu, ki ga je čutil v sebi, je želel spodbuditi tudi druge Slovence, zato je v času svojega delovanja v Celovcu napisal pridigo Dolžnost svoj jezik spoštovati in prirejal tečaje slovenskega jezika za bogoslovce lavantinske in celovške škofije. V Celovcu je ostal do leta 1838, ko je postal nadžupnik in dekan v Vuzenici ter področni nadzornik nižjih šol. V tem času je dal pobudo za nov prevod svetega pisma v slovenščino. Le-ta je izšel v Ljubljani kot Wolfova biblija. Ker mu ni uspela ustanovitev Družbe za izdajanje slovenskih knjig, je leta 1846 začel izdajati letopis

Drobtinice, ki so bile sprva tiskane deloma v bohoričici, deloma v gajici. Leta 1844 je bil postavljen za kanonika v Št. Andražu na Koroškem in višjega šolskega nadzornika lavantinske škofije. Še naprej se je trudil širiti nedeljske šole in začel z ustanavljanjem nekakšnih občinskih šol, za katere je občina plačevala kurjavo in šolske potrebščine. 25. aprila 1846 je prevzel mestno župnijo v Celju, a jo je vodil le kratek čas, saj ga je že 30. maja salzburški nadškof Friderik knez Schwarzenberg imenoval za lavantinskega škofa.

Kateheza o blaženem Slomšku tretje triletje - marec

C. tretje triletje

1. Cilj:

Spoznavni: Otroci razumejo, da je družina (mati, oče in otrok) naravna skupnost za razvoj človeka.

Doživljajski: Otroci doživijo veselje ob načrtovanju svojega družinskega življenja.

Dejavnostni: Otroci si bodo izdelali mini priročnik kakšno družino si želijo.

2. Vzgojna drža: ljubezen

3. Veroučna sredstva in pripomočki:

- svečka
- slike iz družinskega življenja (priloga 3)
- slika blaženega Slomška
- napis: NAŠA DRUŽINA (priloga 3)
- računalnik
- LCD projektor
- projekcijsko platno
- PPS projekcija o Slomšku
- PPS projekcija molitve za kanonizacijo
- beli listi A4
- za vsakega otroka 1 kopijo Slomškovega življenjepisa (priloga 1)
- Sveto pismo in liste s SP besedilom za vsakega otroka (priloga 2)

4. Pesem: Deni me (1 Kor 14, Ljubezen je...)

5. Molitev: Očenaš

6. Molitveni kotiček: v sredini naj bo slika škofa Slomška in pred njo majhna svečka okrog pa naj bodo položene slike na temo družinskega življenja.

7. Doživljajski lik: družina

8. Priprava prostora: ni potrebna posebna priprava, ker je tisto kar je pomembno že v molitvenem kotičku.

KATEHEZA

1. Uvod

Po uvodnem pozdravu, preverjanju prisotnosti in domačih nalog otrokom povemo kaj bomo počeli to uro.

Danes bomo govorili o naših družinah in tudi o blaženem škofu Slomšku bomo zvedeli nekaj novega. Najprej pa bomo za vse nas in naše družine, da bi v njih vladala ljubezen in mir.

a. Molitev: *Se pokrižamo in zmolimo molitev Očenaš.*

2. Oznanilo

Najprej si pogledjmo nekaj o blaženem Slomšku in potem se bomo posvetili našim družinam.

Zdaj o Slomšku že vemo da:

- je bil doma na Slomu pri Ponikvi,
- je bil njegov oče čevljar,
- so doma so imeli mlin,
- je Antonov praded dal postaviti cerkvico sv. Ožbalta,
- ga je na birmo pripravila mama,
- je pri birmi dobil ime Martin – po svojem birmanskem botru,
- je 1811 na Ponikvo za kaplana prišel Jakob Prašnikar, ki je imel v obrambnem stolpu nedeljske šole za otroke,
- je Slomšek na izpraševanju ob koncu leta bil najboljši v znanju in za nagrado dobil molitvenik in mošnjiček z denarjem,
- se je vpisal v gimnazijo v Celju,
- je v času šolanja v Celju Slomšku umrla mama.

Danes pa si bomo pogledali še nekaj utrinkov iz Antonovega življenja. Ob PPS projekciji otrokom povemo nekaj osnovnih podatkov o Slomškovem življenju (*kar je napisano tudi na listih, ki jih bodo dobili za izdelavo knjižice – kje se je šolal, da je spoznal Prešerna, kje je bil za kaplana, da je izdajal Drobotnice, postal kanonik in škof*).

K osnovnim informacijam dodamo, da si je želel, da bi ljudje imeli radi materni jezik, zato je še posebej duhovnike učil slovensko, da bodo ti lahko otroke in odrasle učili v materinem jeziku. Ker je želel, da bi ljudje tudi brali v domačem jeziku je želel, da bi v vsako družino prišla pisana slovenska beseda. Želel si je tudi, da bi v družinah lahko prebirali knjigo o božji ljubezni do človeka – Sveto pismo v domačem jeziku.

Od prejšnje ure smo imeli za nalogo, da vsak prebere eno knjigo. Vam je uspelo? Ste morda brali skupaj s starši? Če vam ni uspelo imate še vedno priložnost, da poskusite. Tudi to je lahko ena od priložnosti kako ste lahko v družini povezani med seboj.

Na tablo (ali list položimo na mizo) nalepimo napis: naša družina (priloga 3)

Najprej preberemo svetopisemski odlomka (lahko jih preberejo otroci).

1 Mz 1,26-31

Bog je rekel: »Naredimo človeka po svoji podobi, kot svojo podobnost! Gospoduje naj ribam morja in pticam neba, živini in vsej zemlji ter vsej lazni, ki se plazi po zemlji!« Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po Božji podobi ga je ustvaril, moškega in žensko je ustvaril.

Bog ju je blagoslovil in Bog jima je rekel: »Bodita rodovitna in množita se, napolnita zemljo in si jo podvrzita; gospodujta ribam v morju in pticam na nebu ter vsem živalim, ki se gibljejo po zemlji!« Bog je rekel: »Glejta, dajem vama vse zelenje s semenom, ki raste po vsej zemlji, in vse sadno drevje, katerega sadje nosi seme. Naj vama bo v hrano. Vsem živalim na zemlji, vsem pticam na nebu, vsemu, kar se giblje po zemlji in ima v sebi življenje, dajem v živež vse zelene rastline.« Zgodilo se je tako. Bog je videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je zelo dobro. In bil je večer in bilo je jutro, šesti dan.

1 Mz 2,18-24

GOSPOD Bog je rekel: »Ni dobro za človeka, da je sam; naredil mu bom pomoč, ki mu bo primerna.« GOSPOD Bog je izoblikoval iz zemlje vse živali na polju in vse ptice pod nebom ter jih pripeljal k človeku, da bi videl, kakšna imena jim bo dal, in da bi vsako živo bitje imelo tisto ime, ki bi mu ga dal človek. Tako je človek dal imena vsej živini in vsem pticam na nebu in vsem živalim na polju, za človeka pa se ni našla pomoč, ki bi bila njemu primerna. GOSPOD Bog je tedaj storil, da je na človeka leglo trdno spanje in je zaspal. Vzel je eno njegovih reber in tisto mesto napolnil z mesom. GOSPOD Bog je iz rebra, ki ga je vzel človeku, naredil ženo in jo pripeljal k človeku. Tedaj je človek rekel: »To je končno kost iz mojih kosti in meso iz mojega mesa; ta se bo imenovala možinja, kajti ta je vzeta iz moža.« Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se pridružil svoji ženi in bosta eno meso.

Človek je torej ustvarjen po božji podobi, kot moža in ženo ju je ustvaril in jima naročil, naj bosta rodovitna. Moški in ženska skupaj, sta človek, sta eno. Skupaj sta podoba Boga. Moški in ženska sta ustvarjena tudi s poslanstvom, da moreta imeti otroke in tako razširjati človeški rod po zemlji, ki je človeku namenjena za bivanje.

Čeprav bi nam danes mnogi mediji in javno mnenje želeli zamegliti to resnico, da je naravno (GOSPOD Bog je rekel: »Ni dobro za človeka, da je sam; naredil mu bom pomoč, ki mu bo primerna.«) da moški in ženska sodita skupaj kot spremljavalca, kot življenjska sopotnika in kot tista, ki lahko podarjata življenje.

In če lahko podarjata življenje pomeni, da je otrok dar in ne predmet, ki ga je moč naročiti, kupiti, ...

Mnogi znanstveniki so že poskušali in še vedno poskušajo, da bi zmogli ustvariti človeka, ki bi mu določili vse njegove lastnosti. In ob tem se odpira kupica moralnih vprašanj: Ali sme človek posegati v nekaj kar ni njegova domena? Življenje podarja Bog in ne človek? Ali je torej tudi človek samo potrošni material, ki ga je moč kupiti in ko odsluži svoje se s pomočjo smrtne injekcije skrajša življenje (evtanazija)? Ali bom sprejel samo otroka, ki je po mojih željah in pričakovanjih?*(tu je možno dodati še ogromno drugih dilem, ki jih naj katehet, e se mu zdi primerno še doda)*

A danes želimo našo pozornost usmeriti na družine – naše družine v katerih živimo in še bolj na tiste, ki si jih nekoč želimo ustvariti.

3. Dejavnost

Preden začno z drugimi dejavnostmi se naučimo oz. zapojemo pesem: Deni me...

a) Lahko nadaljujejo z izdelovanjem Slomškove knjižice. Naredijo dodatni list z današnjo vsebino. Nato dobijo list s kratkim življenjepisom in na drugo stran tega lista napišejo en

stavek iz prebranih svetopisemskih odlomkov, ki jim je najbolj ostal v spominu. Ta stavek skušajo zapisati v nekoliko lepši ali posebni pisavi.

b) Na liste A4 narišejo svojo družino s simboli – za vsakega družinskega člana izberejo en simbol in zraven napišejo eno besedo s katero bi lahko opisali tega človeka. Na drugo stran lista ali spodaj napišejo tri stvari, ki so jim všeč v njihovi družini in tri stvari, ki jih ne marajo v njihovi družini.

Nato se razdelijo v manjše skupine, si povedo kaj so napisali o tem kaj jim je všeč in kaj jim ni všeč v njihovi družini. Nato kot skupinica izdelajo mini priročnik – ima 7 do 10 navodil, kakšno bo življenje v družini, ki si jo bodo sami ustvarili. V kolikor bi se pokazalo, da so želje preveč različne naj to naredijo vsak član skupine zase. Ta pravila naj napišejo na poseben list in jih prilepijo nekje v učilnici.

c) Možno si je pogledati tudi del filmčka o nadometnem materinstvu – oz. o naročanju otrok. Vendar je po tem ogledu potrebno zelo dobro izpeljat pogovor o vsem moralnih dilemah, ki ob tem nastopajo.

Povezava je na: <http://www.iskreni.net/druzba/aktualno/1202-dojencek-po-spletu-oglejte-si-pr-etresljiv-video.html>

4. Molitev:

Najprej se pokrižajo in nato vsaka skupina pove kakšna pravila bodo vladala v njihovih družinah. Ko vsi končajo s pravili katehet zaključi molitev s kakšno mislijo o družini in še skupaj zapojemo Deni me... ter se pokrižajo za zaključek molitve.

Domača naloga:

Staršem se zahvali za dar življenja in tiste stvari, ki so ti všeč v vaši družini.

REFLEKSIJA OPRAVLJENE KATEHEZE

PRILOGE

Priloga 1

IZ ŽIVLJENJA BLAŽENEGA ANTONA MARTINA SLOMŠKA

Po končanih začetnih šolah na Ponikvi in glavnih šolah v Celju, se je vpisal v zimski gimnazijski tečaj v Ljubljani ter poletni gimnazijski tečaj v Senju in Celovcu, kjer je končal tudi bogoslovje. V času študija v Ljubljani se je spoznal s kasnejšim slovenskim pesnikom Francetom Prešernom. Po končanem študiju je bil posvečen v mašnika 8. septembra 1824. Novo mašo je daroval v Olimju, kjer ga je, kot je materi obljubil, še vedno spremljal in podpiral njegov nekdanji kaplan Jakob Prašnikar.

Kot kaplan je Slomšek delal pri Sv. Lovrencu na Bizeljskem (1825-1827) in v Novi cerkvi pri Vojniku (1827-1829). V obdobju, ko je bil kaplan je organiziral nedeljske šole. Leta 1829 ga je škof Franc Ignac Zimmermann postavil na mesto spirituala v semenišču v Celovcu.

Slomšek je imel rad domač materni jezik in k tej ljubezni in ponosu, ki ga je čutil v sebi, je želel spodbuditi tudi druge Slovence, zato je v času svojega delovanja v Celovcu napisal pridigo Dolžnost svoj jezik spoštovati in prirejal tečaje slovenskega jezika za bogoslovce lavantinske in celovške škofije. V Celovcu je ostal do leta 1838, ko je postal nadžupnik in dekan v Vuzenici ter področni nadzornik nižjih šol. V tem času je dal pobudo za nov prevod svetega pisma v slovenščino. Le-ta je izšel v Ljubljani kot Wolfova biblija. Ker mu ni uspela ustanovitev Družbe za izdajanje slovenskih knjig, je leta 1846 začel izdajati letopis Drobotnice, ki so bile sprva tiskane deloma v bohoričici, deloma v gajici. Leta 1844 je bil postavljen za kanonika v Št. Andražu na Koroškem in višjega šolskega nadzornika lavantinske škofije. Še naprej se je trudil širiti nedeljske šole in začel z ustanavljanjem nekakšnih občinskih šol, za katere je občina plačevala kurjavo in šolske potrebščine. 25. aprila 1846 je prevzel mestno župnijo v Celju, a jo je vodil le kratek čas, saj ga je že 30. maja salzburški nadškof Friderik knez Schwarzenberg imenoval za lavantinskega škofa.

Priloga 2

1 Mz 1,26-31

Bog je rekel: »Naredimo človeka po svoji podobi, kot svojo podobnost! Gospoduje naj ribam morja in pticam neba, živini in vsej zemlji ter vsej laznini, ki se plazi po zemlji!« Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po Božji podobi ga je ustvaril, moškega in žensko je ustvaril. Bog ju je blagoslovil in Bog jima je rekel: »Bodita rodovitna in množita se, napolnita zemljo in si jo podvrzita; gospodujta ribam v morju in pticam na nebu ter vsem živalim, ki se gibljejo po zemlji!« Bog je rekel: »Glejta, dajem vama vse zelenje s semenom, ki raste po vsej zemlji, in vse sadno drevje, katerega sadje nosi seme. Naj vama bo v hrano. Vsem živalim na zemlji, vsem pticam na nebu, vsemu, kar se giblje po zemlji in ima v sebi življenje, dajem v živež vse zelene rastline.« Zgodilo se je tako. Bog je videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je zelo dobro. In bil je večer in bilo je jutro, šesti dan.

1 Mz 2,18-24

GOSPOD Bog je rekel: »Ni dobro za človeka, da je sam; naredil mu bom pomoč, ki mu bo primerna.« GOSPOD Bog je izoblikoval iz zemlje vse živali na polju in vse ptice pod nebom ter jih pripeljal k človeku, da bi videl, kakšna imena jim bo dal, in da bi vsako živo bitje imelo tisto ime, ki bi mu ga dal človek. Tako je človek dal imena vsej živini in vsem pticam na nebu in vsem živalim na polju, za človeka pa se ni našla pomoč, ki bi bila njemu primerna. GOSPOD Bog je tedaj storil, da je na človeka leglo trdno spanje in je zaspal. Vzel je eno njegovih reber in tisto mesto napolnil z mesom. GOSPOD Bog je iz rebra, ki ga je vzel človeku, naredil ženo in jo pripeljal k človeku. Tedaj je človek rekel: »To je končno kost iz mojih kosti in meso iz mojega mesa; ta se bo imenovala možinja, kajti ta je vzeta iz moža.« Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se pridružil svoji ženi in bosta eno meso.

PROJEKCIJE

- Slomškovo življenje – marec
- Molitev za kanonizacijo
- Molitev za kanonizacijo 1

NAŠA DRUŽINA

